SISARPOSTI 2/2020

Merja Autio

Työn touhussa pitkästä aikaa

Sotilaskodin heinäkuiset pussitustalkoot oli ensimmäinen kaikille sisarille avoin tapaaminen koronapandemian alettua maaliskuussa. Alokkaille koottiin yli 800 tuotepussia. Marja-Riitta Hirvonen (vas.) ja Maija-Liisa Seppä keräsivät niihin partahöyliä. Anja Juntunen huolehti mukaan vihon ja kynän.

Pastori Paavo Ranta tunnistaa varusmiehen palvelusstressin

Henna Sihvoin lähti taas kesätöistä opiskelemaan Skotlantiin

PUHEENJOHTAJALTA

Poikkeusajan pulmat ratkottu askel askeleelta, uutta opittu vastaisen varalle

Merja Autio

COVID 19 on tämän Sisarpostin aiheena; tuo korona, joka on kaiken muuttanut. Kerron tässä hallinnon ja toimihenkilöiden toiminnasta poikkeusolojen alkuvaiheessa.
Maaliskuun puolivälissä Kaartin jääkärirykmentti rajoitti siviilien pääsyä saarelle, ja samalla kaikki yli 70-vuotiaat jäivät toimintamme ulkopuolelle. Siitä alkoi uusi suunnittelu. Henkilökunnan lähiesimies **Virpi Fyhr** ja minä ryhdyimme puhelimessa suunnittelemaan tulevaa. Koko henkilökunta kutsuttiin yhteistyöpalaveriin, jossa käsiteltiin työvuorolistojen muuttamista.
Henkilökuntamme suhtautui hyvin kaikkiin tuleviin muutoksiin, ja niinpä pääsimme nopeasti pyörittämään sotilaskotia palkatun henkilöstön voimin. Kaartin jääkärirykmentistä oli jo tullut tieto, että varusmiehet eivät pääse sotilaskotirakennukseen sisään. Joukot oli jaettu kolmeen ryhmään, jotka eivät saaneet olla yhteydessä toisiinsa.
Sotilaskoti oli päivällä auki saarella työskenteleville, ja illoiksi palvelut siirrettiin sotilaskotiautoihin. Uuden palvelutavan avaamisessa yhteysupseerimme **Joel Moilanen** oli suureksi avuksi. Tuon kaiken järjestäminen ja käyttöönotto vaativat lukemattomia puhelinsoittoja ja sähköposteja.
Kaikki sujui mukavasti, kunnes eräänä kesäisenä maanantaiaamuna sunnuntain iltavuorossa ollut työntekijä soitti ja kertoi olevansa kuumeessa ja kurkku kipeänä. Siksi jouduimme poistamaan rivistä kaikki sunnuntain iltavuoron tehneet.
Suljimme grillin ja palvelimme maanantai-illan supistetuin valikoimin. Tuolloin vielä näytteenotto ei ollut hyvin organisoitunut eikä työntekijä itse saanut sitä varattua. Hänen apunaan aloin etsiä reittiä, ja hän pääsi vielä samana päivänä testiin. Tulos tuli seuraavana aamuna, onneksi negatiivinen.
Hallitustyöskentely on sujunut etänä. Sähköposteilla on hoidettu yksittäisiä asioita, ja niistä on kirjoitettu pöytäkirja. Harjoittelimme myös kokousta etäyhteyksin. Oli kiva nähdä sisaret edes kuvan välityksellä. Onneksemme hallituksessa on monen alan osaajia.
Sotilaskotiliiton ja yhdistysten nykyiset poikkeusolosuunnitelmat eivät vastaa nyt koetun poikkeusolon vaatimuksia. Kantapään kautta luodaan uutta, ja toivottavasti tulevaisuudessa saadaan toimintaohjeita myös vastaavien tilanteiden varalta.
Viesteissä olen koko pandemian ajan kertonut jäsenistölle uutisia sodesta. Minulta sotilaskotityö ei loppunut, vaikka en saarelle päässytkään. Puhelin on ollut kovassa käytössä ja sähköpostit tuoneet kysymyksiä ja tehtäviä.
Poikkeusaika on opettanut, että asioita ei aina tarvitse hoitaa nenäkkäin, yhteistyö etänäkin onnistuu hyvin.
Uutta on opittu, ja pystymme nopeasti muuttamaan toimintaamme, kun toivomus tai käsky tulee.

Inka Tiittanen

Talkoolaiset takavasemmalta Anna Maija Luomi, Päivikki Jordan, Anja Juntunen, Eila Elo, Maija-Liisa Seppä, Marja-Riitta Hirvonen, Eeva Torsti, Pirkko Kinnunen, Helena Saarela, Marja-Liisa Nikka ja Sirkka Roponen. Edessä istuvat Heli Kuisma ja Inka Tiittanen.

Talkoointo elpyi hetkessä

Sisartyön pitkä tauko päättyi pussitusiltapäivään

Heinäkuun saapumiserän alokkaat saivat tervetulotoivotuksensa tupiin toimitettuina. Sisaret pääsivät maaliskuun jälkeen ensimmäistä kertaa sotilaskotiin tuotteita pussittamaan. Tunnelma oli iloinen, kuulumisia vaihdettiin, ja yli 800 tuotepussia valmistui ripeää tahtia. – **Leena Karhu-Westman järjesteli kyniä ja lehtiöitä alokkaiden tulopusseihin. (oik.)**

Höylät, vihot, kynät ja postikortit sujahtivat pusseihin käden käänteessä

Helena Saarela ja Inka Tiittanen litistivät pahvilaatikoita pakkausketjun loppupäässä. Sirkka Roponen erotteli muovipusseja. Pirkko Kinnunen, Anna Maija Luomi ja Päivikki Jordan pussittivat höyliä ja kirjoja. Tuotepussit kuljetettiin rullakoissa tupiin.

Kuvat Merja Autio

Merja Autio

Vapaaehtoistyö juuttui koronarajoihin

Lähes kaikki sotilaskodit toimineet väliaikaisjärjestelyin

Kirsi Patrikainen

”Sotilaskodit ovat palvelleet varusmiehiä hyvin koronakuukausien aikana, vaikka toimintamme keskeinen perusta eli vapaaehtoistyö vaikeutui yhtäkkiä, kun suuri osa jäsenistöstä jäi kotiin korkean iän vuoksi”, sanoo Sotilaskotiliiton puheenjohtaja **Kirsi Patrikainen**.

Maaliskuun puolivälissä maan hallitus velvoitti yli 70-vuotiaita välttämään tarpeettomia kontakteja ja liikkumista kodin ulkopuolella. Toukokuun alusta lukien velvoite muuttui suositukseksi. Sotilaskodit ovat toimineet pääosin palkatun henkilöstön turvin. Koska toiminta on ollut supistettua, muutama yhdistys on joutunut tekemään lomautuksia.

Kirsi Patrikainen iloitsee kuitenkin siitä, että lähes kaikki sotilaskodit ovat tavalla tai toisella palvelleet varusmiehiä joukko-osastojen kanssa yhdessä sovituin väliaikaisjärjestelyin. Myyntiä on tehty autoista, kioskeista ja sotilaskotien ikkunaluukuista. Joihinkin koteihin varusmiehet ovat päässeet sisälle niissä ryhmissä, joissa muutoinkin ovat.

”Poikkeusoloissa toimiminen on yksi jäsenistömme perusosaamista. Sitä on harjoiteltu. Ikärakenne toi kuitenkin eteemme yllättävän ongelman, ja meidän pitää nyt laajentaa näkemystämme kriiseistä”, Patrikainen sanoo.
”Korona-aika on antanut evästyksiä myös suunnitelmille siitä, miten vastaavissa tilanteissa pidetään yhteyttä niihin jäseniin, jotka eivät voi olla mukana toiminnassa. Harrastearvo pitäisi pystyä säilyttämään.”

Yksi korona-ajan esiin nostama tarve on uuden jäsenistön hankinta.
”Olemme vuosia pohtineet, miksi sotilaskotityö ei houkuttele nuorisoa, vaikka toiminnan luonteen luulisi sopivan nuorille: saa olla tekemisissä muiden nuorten kanssa, työ on konkreettista ja aika lyhyttempoista ja mukaan voi tulla ilman erityisosaamista. Myös nuorten maanpuolustustahto on tutkimuksissa hyvä. Jäsenhankintaa kannattaisikin kohdentaa lähellä eläkeikää oleviin. Heille tulee pian omaa aikaa ja he jaksavat vielä aika raskastakin keittiötyötä.”

Kirsi Patrikainen toivoo myös, että nyt koetun kriisin kaltaisissa tilanteissa voitaisiin saada apua muilta maanpuolustusjärjestöiltä.
”Niillä ei ole useinkaan sellaista samantapaista käytännön toimintaa kuin sotilaskotiyhdistyksillä, mutta niiden jäsenillä voisi olla halua ja valmiutta sotilaskotityöhön. Osallistuminen edellyttäisi kuitenkin aina jäsenyyttä jossakin sotilaskotiyhdistyksessä.”

Marja-Riika Saaristo

Yllätysjuhla piristi korona-arkea

Maija-Liisa Sepän onnittelukukat hissattiin korissa parvekkeelle

Monen sisaren kalenteriin tuli tyhjiä päiviä, kun korona toi vapaaehtoistyöhön ikärajoja. Santahaminan sotilaskodin palvelut jatkuivat palkatun henkilökunnan ja nuorempien sisarten voimin.

Maija-Liisaa pyydettiin laskemaan kori parvekkeelta alas ja sitten vetämään kukat ylös. Puoliso seurasi vieressä.

Yllätysonnittelut parvekkeen alla värittivät **Maija-Liisa Sepän** koronakevättä. Hän noudatti puolisonsa kanssa karanteenisuosituksia kuuliaisesti ja tuli sotilaskotiin talkoisiin vasta kesällä, kun siellä kasattiin alokkaiden tarvikekasseja. Toisen kerran hän tuli keittämään kahvia tulokirkkopäivänä.
”Suku järjesti yllätysjuhlat huhtikuussa 80-vuotispäivänäni, ja siitä riitti iloa naapureillekin. Laulun saattelemana minulle hissattiin kukat korissa toisen kerroksen parvekkeelle, ravintolasta oli tilattu ruokaa ja pihalta kuului haitarimusiikkia”, Maija-Liisa muistelee kevään kohokohtaa.
Sepän pariskunnan korona-ajan päivärutiiniksi tuli kuuden kilometrin metsäkävely. Lapin reissu toi vaihtelua kesään.”
”Monet sisaret ovat kaivanneet yhteydenpitoa ja toimintaa. Inkan kirjeet ovat onneksi säilyttäneet jonkinlaisen nuoran yhdistykseen.
Maija-Liisa Seppä on menneiden kuukausien aikana lukenut ahkerasti, vaikka monia kirjasuosikkeja on saanut odottaa kirjastosta pitkään.
”Opiskelukaveri suositteli yhtä vanhempaa kirjaa, Jorma Palon *Kun vallanpitäjät vilustuvat*. Se on mainio löytö ja suosittelen sitä muillekin. Se kertoo päättäjistä, joiden sairauksia on yritetty salata, heidän joukossaan mm. Urho Kekkonen.”

Kodinhoitaja Marjo Ilanko tuli isoon sodeen töihin siksi aikaa, kun Kadettikerho oli kiinni. Suuri muutos oli tulla kahden hengen yksiköstä isompaan porukkaan.
Nyt Kadis on taas avoinna ja Marjo palannut vakipaikalle.
”Aluksi jännitti, miten selviän vuorotyöstä ja etäkoulua käyvien lasten huollosta. Pelkäsin, että koulutyöt vaihtuvat tietokonepeleihin, kun äiti lähtee töihin. Mutta niin ei käynyt, vaan 12- ja 15-vuotiaat lapseni hoitivat koulun hienosti. Vuorotyö mahdollisti myös sen, että saatoimme nauttia yhteisiä arkilounaita, ja se oli kivaa.”

Kasvimaa ollut entistä tärkeämpi

Leena Alhola on kaivannut niin varusmiehiä kuin muita sisaria. ”Olen neljässä vuodessa saanut monta hyvää ystävää ja heitä olen kaivannut. Ja varusmiesten seura on aina vikistävää. Kun illat pimenevät, toiminnan tarve lisääntyy. Pitäisi päästä taas oppimaan jotain uutta.”
Kevätkuukausina Leena Alhola nautti Vuosaaren naapuruston elämästä, kun etälapset ulkoilivat etätyöäiteineen pihapiirissä. ”Puheliaana karjalaisena kaipaan aina juttuseuraa. Onneksi sitä on riittänyt kotonakin 50 vuotta jatkuneen avioliiton seurauksena. On ainakin joku kuuntelemassa.”
Kasvimaa ja mökkiseudun metsät pitivät Alholat kiireisinä koko kesän, ja nyt kodin monet pakastimet ovat täynnä. Etelä-Karjalassa oli helppo pitää etäisyyksiä eikä kaupoissa ollut tungosta.
”Nokkoset, metsämansikat, mustikat, vaapukat ja sienet olen juossut metsistä ja metsäaukeilta. Mies on ollut mukana siltä varalta, että pitää möristellä karhut pois! Kasvimaalta on saatu papuja, herneitä, palsternakkaa, fenkolia, purjoa, perunaa, porkkanaa, kurkkuja, erilaisia kaaleja, mangoldia, kurpitsaa ja kesäkurpitsaa. Se on muuten hyvää hillottuna viinimarjojen kanssa.”
Kaikki edellä lueteltu olisi päätynyt Alholan perheen talvivaraksi ilman koronaakin. Varaston käyttöä helpottaa Leenan tinkimätön säilöntäjärjestelmä: jokaisella tuotteella on oma, muista erottuva rasia.

Pirjo Sunikka on ollut sotilaskodissa töissä koko pandemia-ajan. Poikkeuksellista on ollut se, että vuorot ovat painottuneet iltaan ja niitä on tehty myös viikonloppuisin. Työvuorot ovat olleet tavallista kiireisempiä, mutta kaikki ovat pysyneet terveinä.
”Kilot ovat pysyneet kurissa ja lihakset kiinteytyneet, kun on parhaimpina iltoina juostu viisi kilometriä työvuoron aikana! Mutta raskastakin on ollut, sillä grilliannoksia on tehty kymmeniä, kymmeniä illassa. Koska kaikki varusmiehet eivät pääse yhä aikaa sodeautolle, kaverit vievät annoksia toisilleen, ja yksi varusmies on saattanut tilata jopa 30 annosta”, Pirjo kertoo.
Kesäloma katkaisi hetkeksi Pirjon työputken, ja loma sujui miehen ja Topi-koiran kanssa Mäntyharjulla.

Kesätyö opetti kaikki sotilaskodin tehtävät

Minna Heikkisen ystävä kuvasi Minnan alkusyksyn auringonkukkapellolla.

Minna Heikkinen oli kesäkuun palkattuna työntekijänä sotilaskodissa koulun päätyttyä. Sittemmin hän on tehnyt vuoroja tarvittaessa. Vasta alkaneet mediaopinnot saattavat rajoittaa harrastusta syksyllä.
”Autosta oli aluksi vähän outoa palvella varusmiehiä, mutta pian siihen tottui. Kiitosta tuli koko ajan siitä, että sode toimii poikkeusoloista huolimatta”, kertoo Minna**.**
”Kesäkuu oli tosi hyödyllinen, kun sain tehdä kaikkea. Siinä oppi soden työn koko kirjon.”
Minna liittyi sotilaskotiyhdistykseen kaksi vuotta sitten. ”Tänne oli niin helppo tulla ilman vaativia kriteereitä, ja ainakin itse olen saanut aina myönteisen vastaanoton vanhemmilta sisarilta. Odotan kovasti, että koronan jälkeen toiminta virkoaa ja voimme sopia vuoroista nuorten sisarten WhatsApp -ryhmässä.”

Marja-Riika Saaristo

”Tutkittiin pojan kanssa Nenosen sukua”

Marju Moisalo tuli koronakevään jälkeen sodevuoroon ensi kertaa juhannussunnuntaina. Autossa työskentely oli aluksi hankalaa.
”Grilliannosten kanssa hankalaa oli se, kun en ollut tottunut myymään mitään, mitä ei käsin itse suoraan anneta asiakkaalle, ja toisekseen piti muistaa, pitääkö rasia veloittaa joka tilausannoksesta vai mahtuivatko vaikka kahdet sipulirenkaat yhteen rasiaan. Annokset onneksi kulkivat auton vieressä minulta näkymättömissä.”
Moisalon neljän hengen perheen kevät sujui kiireisessä etärytmissä, mutta jotain uutta kehkeytyi paljosta kotona olosta lasten kanssa.
”Korona-aika sai katseen kääntymään sisäpiiriin ja ryhdyimme viisivuotiaan poikani kanssa tutkimaan sukumme kuuluisinta jäsentä, tykistönkenraali Vilho Petter Nenosta (1883-1960). Sukulaisuudesta oli toki tiedetty, mutta hänen elämänsä alkoi avautua vasta toukokuisena lauantaina, jolloin tartuimme kirjaan *Suomen Armeijan venäläinen perintö.”*
Nenonen opiskeli ensin Haminan kadettikoulussa ja 18-vuotiaana jo Pietarin tykistökoulussa.

Kuvakeskus

Tsaarin armeijasta hän siirtyi Suomeen itsenäistymisen jälkeen. Hän johti ja kehitti tykistöä ja keksi parannuksia mm. ilmakuvaukseen ja tykistön etäjohtamiseen.
1945 marsalkka ojensi hänelle Mannerheim-ristin. Nenosen 60-vuotislahjaksi saama talo Äänisen rannalta siirrettiin turvaan Kulosaareen. Talo on siellä edelleen toisen suvun omistuksessa.
”Matka Nenosen historiaan oli antoisa, vaikka kaikki sukulaissuhteet eivät selvinneet. Parasta oli pojan kanssa yhdessä vietetty aika ja hetket kirjojen parissa, Militaria-museossa ja Hietaniemen hautausmaalla. Löysimme myös yllättäen Lappeenrannan Rakuunanmäeltä Nenosen leikkipuiston.”

Poikkeusajan koti-ikävä saa varusmiehet papin puheille

Korona-ajan poikkeuksellinen palvelusrytmi on näkynyt varusmiesten suurena keskustelun tarpeena, kertoo Santahaminan uusi sotilaspastori Paavo Ranta. Hän toivoo, että hänen luokseen tullaan muinakin aikoina yhtä herkästi.

Merja Autio

Paavo Ranta, 44, tuli Santahaminaan sotilaspastoriksi toukokuussa, kun **Risto Kaakinen** siirtyi muualle.
”Poikkeuksellinen palvelusrytmi eli neljä viikkoa palveluksessa - kaksi lomalla, on raskas. Se on lisännyt koti-ikävää ja palvelusväsymystä. Rasitusta lisää merkittävästi se, että neljässä viikossa siviilielämässä ehtii tapahtua valtavasi, ja varusmies jää siitä ulkopuoliseksi. Hän ei esimerkiksi pääse selvittelemään asioita, murheita, riitoja jne. Niitä elämässä joka tapauksessa aina tulee.”
Paavo Rannalla ei ole aikaisempaa kokemusta varuskunnasta, mutta nuorten kanssa hän on toiminut mm. Keski-Lahden ja Riihimäen seurakunnissa. Hän on lisäksi ”harrastanut” lomillaan urheiluripikoulun pitoa mm. maajoukkueurheilijoille.
”Varusmiehillä on selvästi matalampi kynnys tulla papin puheille kuin seurakuntien nuorilla. Armeija ei välttämättä aiheuta ongelmia, mutta palvelusaikana ne saattavat kärjistyä. Ongelmissa on aina kyse monesta asiasta, kokonaiselämäntilanteesta. Viime kuukausien pitkät palvelusjaksot näkyvät myös sosiaalikuraattorin vastaanotoilla.”
Ranta on huomannut, että normaalista poikkeava elämä on usein yllätys myös varusmiehille itselleen, ja ahdistus nousee pintaan.
”Varusmiesaika on raskasta henkisesti, kun liikkumista rajoitetaan, on tiukat aikataulut ja pakko tehdä asioita. Tämän ajan nuoret vaativat komennoille enemmän perusteluja kuin ennen. Se on selvä kulttuurin muutos. Useimmat selviävät ongelmitta, ja joillekin varusmiesaika on hyvinkin myönteinen kokemus. Armeijassa voi olla helpompaa olla oma itsensä kuin esimerkiksi koulussa.”
Santahaminassa palvelee moneen uskontokuntaan kuuluvia ja uskonnottomia varusmiehiä. Pastori ei kysele kenenkään vakaumusta, ja uskonasioista puhutaan vain, jos varusmies toivoo. Silti hän kokee vievänsä eteenpäin rakkautta ja Jumalan sanaa.
”Se tunne tulee siitä, kun varusmiehelle tulee keskustelusta hyvä olo. Jokaisesta kohtaamisesta saan itsekin voimaa.”
Rannan mukaan kaikilla varusmiehillä on samanlaisia murheita, ja kodin kulttuuri vaikuttaa niihin enemmän kuin uskonto.
”Jos kotona ei ole komennettu, armeijassa voi olla vaikea tottua käskytykseen. Jos perheessä on hyvin tiiviit ihmissuhteet, koti-ikävä vaivaa herkästi. Muslimivarusmiehet juttelevat mielellään uskonnonvapautta ja tapoja koskevista asioista. He haluavat tietää, mitä saa ja voi tehdä loukkaamatta omaa tai muiden kulttuuria.”
Varusmiehillä ei ole uskonnon opetusta, eettistä kasvatusta kylläkin. Pandemian aikana ei ole järjestetty rippikouluja. Ranta kertoo, että sotilaskotirakennukseen on suunnitteilla hiljainen tila varusmiesten käyttöön. Santahaminassa työskentelee 400 puolustusvoimien työntekijää, ja sotilaspapin ovi on auki myös heille.

Marja-Riika Saaristo

Merja Autio

Satojen vuosien historia leimaa Aberdeenin yliopiston rakennuksia. Henna oli jo viidettä kesää töissä sotilaskodissa.

Yliopisto vaihtui kesäksi sotilaskotiin

Kesätyö Santahaminassa on vaihtelua opiskeluun Skotlannissa

Henna Sihvoin oli viidettä kesää töissä sotilaskodissa. Talveksi hän palaa opiskelemaan Skotlantiin.
Henna kirjoitti ylioppilaaksi Kulosaaren lukiosta, jossa opetusta on suomen ja englannin kielellä. Psykologian opinnoista haaveillut Henna löysi Aberdeenin yliopistosta mielenkiintoisen mahdollisuuden opiskella neuropsykologiaa. Aberdeenissa opiskeleva kaveri innosti laittamaan hakemuksen sisään.
Opiskelemaan pääsi ylioppilasarvosanojen, motivaatiokirjeen ja parin kolmen opettajan suosituksen perusteella. Suomessa psykologian opiskelupaikat ovat tiukassa.
Aberdeenin yliopisto on perustettu 1495 ja se on Skotlannin kolmanneksi vanhin. Siellä on noin 14 000 opiskelijaa eri maista.

Aberdeen on Tampereen kokoinen kaupunki Pohjanmeren rannalla. Sen lempinimi Granite City tulee siitä, että suuri osa kaupungista on rakennettu harmaasta graniitista.
”Joskus on masentavaa, kun mereltä tuulee, on kylmä, sataa, on pimeää ja harmaata. Silti monen muun ’muuttolinnun’ tapaan kaipaan opiskelun rutiineja Suomessa ollessani, ja tietenkin Aberdeenissa tulevat mieleen Suomen parhaat puolet”, sanoo Henna.
Hennalla on viimeinen vuosi meneillään ja hän valmistelee thesistä, sikäläistä pro gradua. Bachelor Neuroscience/Psychology -arvon saatuaan hän aikoo pyrkiä jatkamaan opintoja Dublinissa. Hän haluaa erikoistua mielenterveyspotilaiden hoitoon sekä mahdollisesti mielenterveyshäiriöiden tutkimukseen.

→

Patikkaretkiä Ylämaan jylhissä maisemissa

Henna haluaa päättää opinnot Skotlannissa ennen kuin Brexit mahdollisesti muuttaa opiskelun maksulliseksi. Opiskelu koostuu luennoista, mutta siihen kuuluu myös paljon käytännön harjoittelua; työskennellään laboratoriossa, ollaan koekaniineina ja tehdään omaa tutkimusta. Skottimurre on välistä vaikeasti ymmärrettävää varsinkin kaupoissa, mutta onneksi monet luennoitsijat puhuvat selkeästi englantia.

Aberdeenissa opiskelijoille löytyy helposti asuntoja. Taso saattaa olla hyvin erilainen kuin Suomessa: Hennan ollessa kesän poissa hänen asunnossaan oli vesivaurio, jonka seurauksena seinissä kasvoi sieniä. Vuokranantajan neuvo oli raaputtaa sienet pois. Onneksi löytyi toinen asunto.

Opiskelijaelämään kuuluvat kiinteästi erilaiset kerhot (societies), joissa kokoonnutaan jonkun teeman ympärille tai tavataan saman aineen opiskelijoita.

Nordic Society on avoin kaikille pohjoismaista ja pohjoismaiden kulttuurista kiinnostuneille. Kerhossa järjestetään mm. vappurientoja ja vietetään aikaa kahvitellen.

Opiskelujen lomassa Henna käy patikoimassa Ylämaan upeissa maisemissa ja harrastaa jousiammuntaa. Sitä hän alkoi harrastaa toisena opiskeluvuonna kaksi vuotta sitten.

”Jousiammunta vaatii varsinkin lujaa keskittymiskykyä sekä käden ja silmän vahvaa koordinaatiota. Lajin parissa tapaa mahtavia ihmisiä, ja vaikka laji itsessään on melko yksilökeskeistä, tulee ampumisen lomassa juteltua paljon, ja järjestetään hauskoja tapahtumia, kuten leffailtoja ja muita illanistujaisia ”, Henna kertoo.

Skotlannin perinneruokaa *haggista** Henna ei kasvissyöjänä ole maistanut. Skottien tapa juoda tee maidon kanssa tuntuu oudolta. Elinkustannukset ovat Suomen tasoa, vuokrat ehkä vähän halvempia.

”Sotilaskoti on ollut aina kiva työpaikka. Tänä kesän oli hienoa huomata, miten hyvin se mukautui poikkeustilanteeseen”, Henna sanoo.

Haggis paistetaan lampaan mahalaukussa. Täytteenä on yleensä kaurahiutaleita, lampaan maksaa, keuhkoa, sydäntä ja ihraa, sipulia, mausteita ja suolaa. Haggis tarjoillaan tavallisesti lanttu- ja/tai perunamuusin sekä viskikastikkeen kera.

Marja-Liisa Nikka

Inka Tiittasen jakaman harrastusmerkin saivat Hippu Kilpeläinen, Iiris Ihalainen, Marja-Riitta Hirvonen ja Mikko Skön.

Kirsi Maaskola yllättyi iloisesti, kun puheenjohtaja nosti mitalilaatikosta Sotilaskotiliiton ansioristin.

Kevätkokous pidettiin pienellä viiveellä

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 12. elokuuta Santahamina-talossa. Kokouksessa käsiteltiin mm. viime vuoden vuosikertomus ja tilipäätös. Pandemia herätti kysymyksiä sotilaskodin aukeamisesta varusmiehille, mutta Kaartin jääkärirykmentin päätöksellä koti toimii vielä rajoitetusti. Kokouksessa jaettiin harrastus- ja vuosimerkkejä sekä Sotilaskotiliiton ansioristi **Kirsi Maaskolalle.** Paikalla oli 28 sisarta.

Café Korvikkeen Riitta Volanen tarjoili kahvia toimistonhoitaja Nina Lauriselle.

Kuvat Merja Autio

HALLITUKSEN JÄSEN ESITTÄYTYY: IIRIS IHALAINEN

Nuorten turvakurssi johdatti sotilaskotiin

Kiinnostuin sotilaskotityöstä nuorten turvakurssilla keväällä 2017. Sisarena olen saanut mielettömästi kokemuksia ja oppinut uusia, yllättäviäkin asioita. Turvakurssin aikaan olin lukiolainen, nyt olen enimmäisen vuoden biologian opiskelija. Liityin Helsinki-Santahaminan yhdistykseen alkuvuonna 2018 ystäväni Hipun eli **Helena Kilpeläisen** kanssa.

Nuorten turvakurssi on ainutkertainen mahdollisuus tutustua edes pintapuolisesti puolustusvoimien toimintaan. Erityisen kiinnostavaa se on nuorille naisille, jotka harkitsevat vapaaehtoista asepalvelusta.

Uuden kosketuksen sotilaskotiin sain, kun pääsin heti seuraavana syksynä turvakurssin apukouluttajaksi. Kouluttajakaverini **Salla Serenius** oli ollut jo hetken mukana toiminnassa ja kehotti minuakin liittymään. Päätimme Hipun kanssa liittyä mukaan. Vierailimme sotilaskodissa, jossa **Leena Kosonen** otti meidät lämpimästi vastaan.

Sotilaskoti tuntui heti toiselta kodilta. Nyt olen enemmän kuin tyytyväinen siihen, että lähdin. Reilun kahden ja puolen vuoden aikana on ehtinyt tapahtua paljon.

En pysty edes laskemaan, kuinka monta tuntia olen tehnyt vapaaehtoistyötä. Olen ollut niin arkivuoroilla kuin alokkaiden sotilaskoti-infoissa, läheistenpäivissä, konserteissa, ystävänpäivissä ja kotiutuksissa. Olen vieraillut sotilaskodeissa Suomenlinnassa, Upinniemessä ja Haminassa. Sain sotilaskodista jopa kesätyöpaikan kesäksi 2019. Kuitenkin ehkä hauskinta ovat olleet pandemia-ajan vuorot sotilaskotiautossa.

Harrastus on alkanut näkyä yhä enemmän myös saaren ulkopuolella. Työkokemus ja vapaaehtoistoiminta ovat vaikuttaneet positiivisesti mm. työnhaussa. Viime keväänä toteutimme Hipun kanssa projektin, jonka tuloksena ompelin aidon sotilaskotimekon. Hippu kirjoitti siitä edellisessä Sisarpostissa.

Valmistauduin keväällä myös armeijaan lähtöön. Polven rasitusvamma pani kuitenkin suunnitelmani uusiksi. Jos en voi myöhemminkään suorittaa asepalvelusta, voin tukea suomalaista maanpuolustusta vapaaehtoisen sotilaskotitoiminnan kautta.

Viime syyskokouksessa minut äänestettiin hallituksen varajäseneksi. On erittäin mielenkiintoista syventää sotilaskotituntemusta hallituksen kautta. Tehtävä on herättänyt mielenkiinnon hallitustoimintaan muissakin järjestöissä, kuten opiskelijajärjestöissä.

Arvostan sotilaskotityössä kokemusten karttumista ja yli sukupolvien yltäviä kontakteja. Mahdollisuuksien monipuolisuus pitää yllä mielenkiinnon ja innon sotilaskotiharrastusta kohtaan.

Iiris Ihalainen

Ulkoruokailun järjestäminen on aina iso urakka. Astiat suojataan muovipussein, joten tiskiä tulee vain vähän.

Kanapataa pakista perjantaina

Kuvat: Merja Autio

”Hyvää on!” kehuvat kaartinjääkäri **Emilia Loikas** ja kaverit lusikoidessaan reipasta vauhtia perjantain päivällisellä tarjottua kanariisipataa kuljetuskomppanian takapihalla syyskuun alussa. Palan painikkeena on mehua, ja lisäksi tarjolla on leipää.

Emilian pakki on vuodelta 1969 ja viime keväänä ja kesänä se on ollut käytössä päivittäin. Ruokailu on tapahtunut ulkona, Mukesin ruokalaan päästiin syömään vasta koronarajoitusten höllennyttyä kesällä.

”Kahvia kaipaan, ja tietysti tuoreita vihanneksia”, sanoo aliupseerikurssia aloitteleva Emilia.

Ruokalistan kierto on viisi viikkoa, joten samoja ruokia ei kovin usein syödä. ”Talvella toivottavasti saadaan kaikki ateriat sisällä. Kenttäruokailua riittää silti tarpeeksi harjoituksissa ja leireillä.”

Aleksi Kiviranta istuu nurmikolla ja nojailee rakennuksen seinään. Salaattia hän kaipaa lisukkeeksi. Heinäkuussa alkanut palvelus ei ole monin osin ollut sellaista kuin Aleksi kuvitteli, mutta hän ymmärtää syyn.

”Onhan tämä ulkosyöminen ollut aikamoinen kokemus, mutta ei kannata stressata liikoja. Ruuassa sinänsä ei ole valittamista, mutta lisätankkaus sodeautolla on tarpeen iltaisin ja kotilomilla syödään kaksin verroin.”

Emilia Loikas iloitsi aurinkoisesta ruokahetkestä kasarmin pihalla. Aleksi Kiviranta nautti mehua palan painikkeeksi (alla vas.)

Grillitilaukset nyt aulakioskista

Merja Autio

Sotilaskodin aulaan on avattu uusi myyntipiste. Grillitilaukset otetaan vastaan "kioskin" myyntiluukulta ja valmiit annokset toimitetaan aulaan. Pihalla olevasta sotilaskotiautosta saa edelleen muita tuotteita. Lahdesta lainassa ollut auto on jo palannut kotitalliinsa.
Varusmiehet ovat ottaneet uuden järjestelyn innolla vastaan. Heidän ei tarvitse enää odottaa annoksia ulkona. Henkilökunnankaan ei tarvitse viedä annoksia ulos kylmällä säällä.
”Välipala-annosten kulutus on ollut noin 30 prosenttia suurempaa normaaliin verrattuna”, sanoo kodinhoitaja **Heli Pasanen**.
”Rajoitusten aikana lohturuoka tekee kauppansa.”

Kioskin luukku on aulassa ulkoa tultaessa oikealla.

Korona rajoittaa varusmiesten vapaa-ajan toimintaa

Merja Autio

Kaartin jääkäritoimikunnan (KJTK) varapuheenjohtaja, kaartinjääkäri **Topias Tiainen** astui palvelukseen tammikuussa. Hänen saapumiseränsä pääsi kolmen kuukauden ajan nauttimaan sotilaskodin palveluista. Sitten iski korona, ja sotilaskoti suljettiin varusmiehiltä.
”KJTK:lta on kyselty vapaa-ajan tekemistä, mutta esimerkiksi varusmiesten liikuntakerhon puitteissa ei voi järjestää tapahtumia. Olemme hankkineet yksiköihin pingispöytiä ja hiustenleikkauskoneita. Ulkoliikuntapaikat ovat auki, kuntosalit eivät, koska eri osastot eivät voi harrastaa yhdessä. Varusmiehet viettävät aikaa tuvissa tai lenkillä,” kertoo Tiainen.
Poikkeusajan palvelusrytmi on normaalista poiketen neljä viikkoa kasarmilla, kaksi viikkoa lomalla. Iltalomilla ei saa poistua saarelta, edes portille ei saa mennä.

Tuvissa on katsottu televisiosta leffoja, jalkapallo-otteluita ja muuta urheilua.
”Sotkuautot on otettu kiitollisuudella ja tyytyväisyydellä vastaan. Valikoima on ollut riittävän kattava”, sanoo Tiainen.
Sotilaskodin alakerran kirjasto toimii tavallisesti mm. pääsykokeisiin lukevien hiljaisena huoneena. Nyt sinne pääsy on kielletty, mutta KJTK tarjoaa halukkaille tiloja lukemista ja hakemusten täyttämistä varten.
Kaartinjääkäri Tiainen kotiutui syyskuun puolivälissä ilman kotiutusjuhlia. Hän aloittaa ensi vuonna opiskelun Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisessä.

Yhteystiedot 2020

Hallitus

Inka Tiittanen, puheenjohtaja
Puh. 040 547 7799
inka.tiittanen@hssky.fi

Anu Helpinen, varapuheenjohtaja
Puh. 040 835 0195
anumarita48@hotmail.com

Merja Autio
Puh. 0400 434 941
merja.autio@bastu.net

Marja-Riitta Hirvonen
Puh 050 338 6121
marjariittahirv@gmail.com

Anna Maija Luomi
Puh. 050 584 0181
amluomi@gmail.com

Marja-Liisa Nikka
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Helmi Saarela
Puh. 040 825 8566
helmi.saarela@gmail.com

Varajäsenet
Iiris Ihalainen
Puh. 044 9966445
auroora.ihalainen@gmail.com

Heli Kuisma
Puh. 040 737 8039
heli.m.kuisma@hel.fi

Maija-Liisa Seppä
Puh. 040 777 4231
maijaliisa.seppa@pp.inet.fi

Tiedotus
Marja-Liisa Nikka
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Nuoret sisaret
Helmi Saarela
Puh. 040 825 8566
helmi.saarela@gmail.com

Jaostot

Tarjoilujaosto
Heli Pasanen, kodinhoitaja
Puh. 050 440 6993
tarjoilu.heli@hssky.fi

Ison kodin tapahtumat
Helena Saarela
Puh. 040 554 9221
helena.saarela@saunalahti.fi

MPKK:n tapahtumat
Eila Elo
Puh. 040 725 7827
eila.elo@luukku.com

Hengellinen jaosto
Marja-Riitta Hirvonen
Puh. 050 338 6121
marjariittahirv@gmail.com

Liikkuva sotilaskoti (LSK)
Merja Autio
Puh. 050 440 6994 (LSK)
lsk@hssky.fi
Puh. 0400 434 941 (oma)
merja.autio@bastu.net

Kirjastojaosto
Anu Helpinen
Puh. 040 835 0195
anumarita48@hotmail.com

Käsityö- ja somistusjaosto
Leena Kosonen
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Seniorijaosto
Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Perinne- ja arkistojaosto
Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Tekstiilijaosto
Benita Puuvuori
Puh. 045 123 6484
benita.puuvuori@saunalahti.fi

Sotilaskodit

Santahaminan sotilaskoti
Santahaminantie 15
Puh. (09) 684 6368
ma-to 8.30-20.30
pe 8.30-19.30 (alokasaikana 20.30:een)
la-su 16.30-19.30 (alokasaikana 20.30:een)

Kodinjohtaja Virpi Fyhr
Puh. 0400 441 317
virpi.fyhr@hssky.fi

Kodinhoitaja Heli Pasanen
Puh. 050 440 6993
heli.pasanen@hssky.fi

Kadettikerhon sotilaskoti (MPKK)
Kadettikouluntie 7
Kodinhoitaja Marjo Ilanko
ma-to 8.00-15.00
pe 8.00-13.00
puh. 0299 530 701
kadettikerho@hssky.fi

Auditoriotalon kanttiini (MPKK)
Kadettikouluntie 6
ma 7.30-15.00
ti-to 8.00-15.00
pe 7.30-12.00
Kodinhoitaja Virpi Leinonen
puh. 0299 530 702
auditorio@hssky.fi

Helsinki - Santahamina sotilaskotiyhdistys ry
Santahaminantie 15
00860 Helsinki
Toimistonhoitaja Nina Laurinen
taloussihteeri@hssky.fi
www.hssky.fi
Nordea FI 22 2285 1800 0028 83
Y-tunnus 1869305-2

Sotilaskotipäällikkö
Sirkka Pouru
Puh. 050 329 0152
sirkka.pouru@gmail.com

kynän.